

Шта треба уредити новом Закону о рачуноводству уз коментар постојећег Закона

Члан 1. мења се и гласи:

Овим законом се уређују услови и начин вођења пословних књига, припрема, састављање, презентација и обелодањивање финансијских извештаја, услови и начин пружања рачуноводствених услуга, као и законска и професионална контрола и надзор над применом овог закона.

Одредбе овог закона односе се на привредна друштва, задруге, банке и друге финансијске организације, осигуравајућа друштва, берзе, брокерско дилерска друштва, даваоце финансијског лизинга, добровољне финансијске фондове, друштва за управљање добровољним финансијским фондовима, инвестиционе фондове, друга правна лица, као и на физичка лица која самостално обављају делатност ради стицања добити (у даљем тексту предузетник).

Одредбе овог закона односе се и на банке и друге финансијске организације и организације за осигурање основане у иностранству.

Остала правна лица и други облици организовања која је домаће правно лице основало у иностранству примењују одредбе овог закона, уколико није другачије предвиђено прописима држава у којима су основана.

Одредбе овог закона односе се и на организационе делове иностраних правних лица која у Републици Србији обављају привредну делатност, а седиште им је у иностранству.

Одредбе овог закона, у делу припреме, састављање, презентације и обелодањивања финансијских извештаја, примењују се на кориснике буџетских средстава и кориснике средстава организација за обавезно социјално осигурање, у смислу закона којим се уређује буџетски систем, и то: буџет Републике Србије, буџет аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: буџет локалне власти), директне и индиректне кориснике буџетских средстава (у даљем тексту: корисници буџетских средстава), Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Републички завод за здравствено осигурање, Национална служба за запошљавање (у даљем тексту: корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање).

Члан 5. мења се и гласи:

Обвезници из члана 1. овог Закона, дужни су да вођење пословних књига, припрему, састављање, презентацију и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском, професионалном и интерном регулативом.

Законску регулативу уређују државни органи, а чине је закони и подзаконска акта која се доносе за извршење закона.

Професионалну регулативу чине: Међународни рачуноводствени стандарди / Међународни стандарди финансијског извештавања, њихова тумачења, упутства и смернице; Међународни стандард за финансијског извештавања за мале и средње ентитете, његова тумачења и упутства и смернице за примену; Међународни рачуноводствени стандард за јавни сектор; Међународни стандард контроле квалитета; Међународни стандард едукације; национални Рачуноводствени стандард РС-21; Рачуноводствени образовни стандард РОС 31; национални Рачуноводствени стандард квалитета рачуноводственог софтвера РСС – 33; други рачуноводствени стандарди донешени у складу са Међународне федерације рачуновођа (IFAC) и асоцијације европских рачуновођа; Одбора за Међународне рачуноводствене стандарде и њихова тела и IFAC-ов Етички кодекс за професионалне рачуновође.

Професионална организација пуноправна чланица Међународне федерације рачуновођа (IFAC) – Савез рачуновођа и ревизора Србије (СРРС) врши надзор над применом професионалне регулативе, доноси и имплементира глобалну и националну професионалну регулативу на националном нивоу.

Интерну регулативу чине акта, донета од стране обвезника овог Закона, који у складу са законском и професионалном регулативом уређују организацију рачуноводства, контролне поступке, рад интерне рачуноводствене контроле и рачуноводствене политике, ниво професионалне оспособљености рачуновођа и друга питања у вези са организацијом рачуноводства.

Велика правна лица у смислу члана _____ овог закона и сви емитенти хартија од вредности, чије се хартије од вредности котирају на органисаном тржишту хартија од вредности, примењују МРС/МСФ.

Мали ентитети (мала правна лица и предузетници) у смислу члана ____ овог закона и средња и микро правна лица, за припрему, презентацију и обелодањивање финансијских извештаја примењују МСФИ за МСП. Мала и средња правна лица могу одлучити да примењују и МСФИ уколико то реде својим рачуноводственим политикама.

Обвезници из члана 1. став 6. овог закона примењују Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор (МРС-ЈС).

Одлуке о доношењу националног рачуноводственог стандарда РС-21, националног обфразовног стандарда РОС – 31, национални Рачуноводствени стандард квалитета рачуноводственог софтвера РСС – 33 и других рачуноводствених стандарда које доноси професионална организација у складу са стандардима Међународне федерације рачуновођа објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Члан 6. мења се и гласи:

Правна лица у смислу овог закона разврставају се на мала, средња и велика, у зависности од просечног броја запослених, прихода остварених у обрачунском периоду и вредности имовине на дан састављања финансијских извештаја.

У средња правна лица разврставају се она правна лица која на дан састављања финансијских извештаја испуњавају најмање два од три следећа критеријума:

1. просечан број запослених између 50 и 250.
2. збир пословних, финансијских и осталих прихода између 8.000.000 и 35.000.000 евра, у динарској противувредности по средњем курсу НБС на дан састављања финансијског извештаја; и
3. просечна вредност имовине између 4.000.000 и 17.000.0000 евра у динарској противувредности по средњем курсу НБС на дан састављања финансијског извештаја.

Правна лица која имају износе ниже од претходних назначених код најмање, два од наведена три критеријума разврставају се у мала правна лица, а правна лица која имају више износе од најмање два од претходна три критеријума сматрају се великим правним лицем. Правна лица која се не могу разврстати на наведени начин.

Великим правним лицима, у смислу овог закона, сматрају се и банке и друге финансијске организације, берзе, брокерско дилерска друштва, осигуравајућа друштва, даваоци финансијског лизинга, добровољни пензијски фондови, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима и инвестиционим фондовима, без обзира на наведене критеријуме.

Третман малог правног лица у смислу овог закона, имају предузетници, без обзира на наведене критеријуме.

Члан 11. после става 1. додају се два става:

Пословне књиге по систему двојног књиговодства воде сви обвезници овог закона.

Изузетно, предузетници који стекну услове за паушално опорезивање, немају обавезу примене става 2. овог члана.

Члан 14. мења се и гласи:

Вођење пословних књига, припрему, састављање и презентацију финансијских извештаја обвезника овог закона, обавља Професионални рачуновођа, који има важеће исправе о професионалној оспособљености.

Исправе о професионалној оспособљености, у смислу овог закона су:

1. Сертификат о стеченом професионалном звању; и
2. Лиценца о професионалној оспособљености за услуге у јавној пракси.

Стицање професионалног звања, издавање и коришћење професионалних исправа уређено је Међународним стандардом едукације ИЕС 1-8, националним рачуноводственим образовним стандардом РОС – 31 и IFAC – овим Етичким кодексом за професионалне рачуновође.

Професионална организација води „Именик професионалних рачуновођа“, у коју се уписују и ажурирају подаци и на основу које се прати рад Професионалних рачуновођа, у њој се воде евиденције о континуираној едукацији, изреченим професионалним мерама, и издатим професионалним исправама – лиценцама о професионалној оспособљености.

НОВИ ЧЛАН:

ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Лицима која су до дану ступања на снагу овог закона стекла стручна звања у складу са Законом о рачуноводству („Сл. лист СРЈ“ број 18/93, 24/93, 24/94, 12/95, 28/96) Законом о рачуноводству („Сл. лист СРЈ“ број 46/96, 74/99, 22/01, и 71/01) и Законом о рачуноводству и ревизији („Сл. лист СРЈ“ број 71/02 и „Сл. гласник РС“ број 55/04, признају се та звања као професионална звања.

Члан 15. мења се и гласи:

Вођење пословних књига, припрему, састављање и презентацију финансијских извештаја обвезник овог закона, а што утврђује интерним актом:

1. Професионалном рачуновођи који је у радном односу код обвезника чије се пословне књиге воде а који испуњава услове из члана 14 . овог закона;
2. Привредном друштву или предузетнику, уговором сачињеном у писаној форми , а који има регистровану претежну делатност за пружање рачуноводствених услуга, и који је уписан у регистар привредних друштава и предузетника који воде пословне књиге, а који води професионална организација.

Привредно друштво и предузетник, регистрован за пружање рачуноводствених услуга, за упис у регистар привредних друштава и предузетника који воде пословне књиге, а који води професионална организација, мора да испуњава следеће услове:

1. Да има запослено лице одговорно за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја, а које испуњава услове из члана 14. овог закона, или да предузетник који непосредно обавља делатност пружања рачуноводствених услуга и испуњава услове из члана 14. овог закона.
2. Да су оснивачи (ортаци, чланови, акционари), у привредном друштву за пружање рачуноводствених услуга Професионалне рачуновође које испуњавају услове из члана 14. овог закона, односно да је предузетник Професионални рачуновођа који испуњава услове из члана 14. овог закона.

Захтев за упис у Регистар привредних друштава и предузетника који воде пословне књиге, доставља се професионалној организацији, која води регистар, а уз захтев се достављају докази о испуњености услова из члана 15. овог закона.

Решење о одбијању уписа у Регистар, односно брисању из регистра је коначно, а против њега може да се покрене управни спор.

„Регистар привредних друштава и предузетника“ је књига коју води и ажурира професионална организација, а у коју се уносе подаци који се односе на чланове - привредна друштва и предузетнике регистроване за пружање рачуноводствених услуга у јавној пракси (рачуноводства, пореског консалтинга, пројектовања рачуноводственог софтвера и консалтинга, општег и финансијског менаџмента).

Члан 32. став 3. мења се и гласи:

Финансијски извештај потписује законски заступник обвезник овог закона односно предузетник и Професионални рачуновођа одређен интерном регулативом за њихово састављање, непосредно или дигиталним путем уколико се извештаји сачињавају у електронском облику.

Члан 33. став 1. мења се и гласи:

Правна лица, односно предузетници дужни су да редовне годишње финансијске извештаје за извештајну годину доставе Агенцији, ради јавног објављивања и статистичке потребе, најкасније до 31. марта наредне године, осим ако посебним законом није друкчије уређено.

Правна лица, односно предузетници дужни су да до краја фебруара наредне године доставе Агенцији податке о лицу одређеном за састављање финансијског извештаја.

Члан 33. став 3. мења се и гласи:

Правна лица која састављају консолидоване годишње финансијске извештаје (матична правна лица), дужна су да консолидоване годишње финансијске извештаје за извештајну годину доставе Агенцији, ради јавног објављивања, најкасније до 30. априла наредне године, осим ако посебним законом није дугачије одређено.

Члан 33. став 6. мења се и гласи:

Финансијски извештаји из става 1-4 овог члана и изјава из става 5. овог члана, потписани квалификованим електронским потписом законског заступника и лица одређеног за састављање финансијских извештаја уносе се у посебан систем Агенције и достављају агенцији у електронском облику.

Члан 35. се брише

Поглавље X - Национална комисија за рачуноводство се брише као и Поглавље XI – Надзор

Увести поглавље ЗАКОНСКА И ПРОФЕСИОНАЛНА КОНТРОЛА И НАДЗОР

Нови члан:

Контролу и надзор примене овог закона и подзаконски прописа којима се уређује рачуноводство врши министарство надлежно за послове финансија, орган пореске управе, односно Агенција за привредне регистре у редовном поступку пријема и суштинске контроле финансијских извештаја.

Начин и услове вршења контроле из става 1. овог члана прописује министар надлежан за послове финансија.

Нови члан:

Контролу рада професионалних рачуновођа, и проивредних друштава и предузетника регистрованих за пружање рачуноводствених услуга, према IFAC-овом Етичком кодексу за професионалне рачуновође и другој професионалној регулативи, врши професионална организација.

Контролу и надзор у складу са овим члановима, врше лица – Професионалне рачуновође, које имају важеће професионалне исправе и која су запослена код професионалне организације.

Нови члан:

Ради праћења примене овог закона, министарство надлежно за послове финансија формира независно надзорно тело – Национални савет за рачуноводство.

Савет се састоји од 13. чланова, које делегирају:

1.	Министарство надлежно за послове финансија	1.члан
2.	Агенција за привредне регистре	1. члан
3.	Народна банка Србије	1. члан
4.	Пореска управа	1. члан
5.	Комисија за хартије од вредности	1. члан
6.	Професионална организација члан ИФАК-а	2. члана
7.	Унија послодаваца	1. члан
8.	Асоцијација произвођача рачуноводствених софтвера	1. члан
9.	Економси факултети	1. члан
10.	Независни рачуноводствени експерт професионални рачуновођа кога именује Савет	3. члана

Најмање две трећине чланова Савета морају бити Професионалне рачуновође.

Савет бира председника уз претходну сагласност министра надлежног за послове финансија.

Мандат чланова Савета траје четири године.

Трошкове ангажовања чланова Савета сnose ентитети – предлагачи за своје представнике.

Нови члан:

Права и обавезе Савета су да:

- сарађује се надлежним министарствима и другим државним органима ради доношења предлога што квалитетнијих законских и подзаконских аката из области рачуноводства;
- прати рад на доношењу и примени закона и подзаконских аката и предлаже надлежним органима одговарајућа дрешења;
- иницира измене и допуне прописа о рачуноводству и финансијском извештавању;
- сарађује са професионалним регулаторним телима и предлаже приоритетне активности за доношење и примену законске и професионалне регулативе;

- даје мишљење у вези правилника о контном оквиру и садржини рачуна, као и о предлогу форме и садржине финансијских извештаја;
- прати рачуноводствену и професионалну регулативу на глобалном нивоу и предлаже потребну хармонизацију;
- даје мишљења у вези са специфичним националним стандардима.

Надлежно министарство обезбеђује пословни простор за активности Савета, као и лица за обављање административно техничких послова.

Како је постојећи Закон о рачуноводству тотално урушио финансијско извештавање, а посебно истичем да је урушио положај ентитета за пружање рачуноводствених услуга, предлажем да се уради сасвим нови Закон о рачуноводству, а којим би се:

1. прописала имплементација глобалне и националне професионалне рачуноводствене регулативе, као основе финансијског извештавања и то у свим сегментима финансијског извештавања (приватног и јавног сектора).
2. регулисало питање одговорности, професионалне стручности и етичности професионалних рачуновођа, у складу са законском и професионалном регулативом, а у циљу предупређења финансијских скандала и корупције ширих размера.
3. регулисало статус, рад и одговорност привредних друштва и предузетника регистрованих за пружање рачуноводствених услуга, којима се поверавају послови вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја, на основама инструмената законске и професионалне регулативе.
4. подржале активности асоцијације професионалних рачуновођа пуноправног члана Међународне федерације рачуновођа и асоцијације европских рачуновођа, регистроване код АПР-а, за стицање професионалних звања и специјализација у рачуноводству, развој и промовисање професионалних и етичких стандарда, а која успешно примењује:
 - међународне стандарде едукације при стицању и континуираном одржавању професионалне стручности рачуновођа,
 - етички кодекс за професионалне рачуновође Међународне федерације рачуновођа којим се регулише рад и начин понашања професионалних рачуновођа,
 - међународно прихваћена правила и процедуре превођења и објављивања међународне професионалне регулативе
5. уредило питање предаје и суштинске контроле финансијских извештаја на једном месту уз примену савремених ИТ система.

Финансијско извештавање базирано на таквом Закону о рачуноводству било би добра основа за усклађивање друштвеног, економског и правног система са Европском унијом и светом.

Такође створила би се основа да порески и судски систем у Србији буде много ефективнији и ефикаснији.